

سؤال/جواب ۱۲ : اسم‌هایی که خداوند سبحان به آدم (ع) آموخت

سؤال / ۱۲ : ما هي الأسماء التي علّمها الله سبحانه وتعالى لآدم (ع)؟!

پرسش ۱۲ : نام‌هایی که خداوند سبحان و متعال به آدم (ع) آموخت چه بود؟

الجواب: علّمه أسماء الله، أي عرّفه شيئاً من حقيقتها لا طاقة للملائكة على معرفته وعرّفه حقيقة أسماء الله في الخلق، فمحمد وآل محمد والأنبياء والمرسلون هم أسماء الله في الخلق، أي تجلّي وظهور لأسماء الله سبحانه وتعالى .^[174]

پاسخ: اسماء الله را به او آموخت؛ یعنی چیزی از حقیقتش را که فرشتگان طاقت شناختش را نداشتند به او آموخت، و حقیقت اسماء الله در خلق را به او آموخت. محمد و آل محمد و انبیا و فرستادگان اسامی خدا در خلق‌اند؛ یعنی تجلّی و ظهر نام‌های خدای سبحان و متعال.^[175]

كما أنَّ جميع الموجودات هي تجلٰي وظهور لأسماء الله حتى البساط الذي نجلس عليه ^[176]، وبما أنَّ فطرة آدم، أو الإنسان بشكل عام تؤهله لمعرفة أسماء الله بمقام أعظم بكثير من مقام الملائكة، وبأفق أبعد، كان لآدم (ع) أفضلية على الملائكة، بل ولكل إنسان يسير إلى الله ويصل إلى معرفة أسماء الله سبحانه.

همان‌طور که تمامی موجودات تجلّی و ظهر اسماء الله هستند، حتی فرشی که روی آن می‌نشینیم، ^[177] و از آن‌جا که فطرت آدم و یا انسان به طور عام، او را به مراتبی بسیار بالاتر از فرشتگان برای شناخت اسماء الله شایسته می‌سازد، آدم (ع) برتر از فرشتگان بود، و همچنین هر انسانی که به سوی خدا حرکت کند و به معرفت اسماء الله سبحان برسد نیز همین‌گونه می‌باشد.

فَكَانَ انْقِيادُ الْمَلَائِكَةِ وَطَاعَتْهُمْ لَاَدَمُ، وَاعْتِبَارُهُ قَبْلَةً لَهُمْ يَعْرَفُونَ مِنْهَا مَا يَمْكُنُهُمْ
مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ أَمْرًا حَتَّمِيًّا، بِسَبَبِ أَفْضَلِيَّتِهِ الَّتِي لَا تَتَغَيِّرُ، إِلَّا إِذَا أَزْرَى الْإِنْسَانَ
بِنَفْسِهِ.

پس مقید بودن فرشتگان و اطاعت کردن آنها از آدم ع و قبول داشتن آدم ع از سوی آنها به عنوان قبله‌ای که از طریق آن به شناخت اسماء‌الله دست یابند امری حتمی بود ، و این با لیل برتری اوست که تغییر ناپذیر است ، جز این که انسان خود را کوچک کند .

(فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّدِينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ النَّاسِ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ
الَّدِينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ([178]).

(به یکتاپرستی روی به دین آور. فطرتی است که خدا همه را بر آن فطرت بیافریده است و در آفرینش خدا تغییری نیست. دین پاک و پایدار این است ولی بیشتر مردم نمی‌دانند) ([179]).

١٧٤- عن أبي عبد الله (ع) في قول الله (ع): (ولله الأسماء الحسنى فادعوه بها)، قال: (نحن والله الأسماء الحسنى التي لا يقبل الله من العباد عملاً إلا بمعروفنا) الكافي : ج 1 ص 143.

[175]- از ابو عبدالله درباره‌ی این سخن خداوند متعال (از آن خداوند است نیکوترين نامها. به آن نام‌هایش بخوانید) روایت شده است که فرمود: «به خدا سوگند ما همان نام‌های نیکوت خداوند هستیم که خداوند هیچ عملی را از بندگان نمی‌پذیرد مگر به واسطه‌ی شناخت و معرفت ما». کافی: ج 1 ص 143.

[176]- إِشَارَةً إِلَى حَدِيثِ الصَّادِقِ (ع) الَّذِي يَقُولُ فِيهِ: (... الْأَرْضِينَ وَالْجِبَالَ وَالشَّعَابَ وَالْأَوْدِيَةَ، ثُمَّ نَظَرَ إِلَى بَسَاطِ
تَحْتِهِ فَقَالَ: وَهَذَا الْبَسَاطُ مَا عَلِمْتُهُ) بحار الأنوار : ج 11 ص 146.

[177]- اشاره‌ای به این حدیث امام صادق(ع) دارد که می‌فرماید: «.... زمین‌ها، کوه‌ها، دره‌ها و بستر رودها» سپس به فرش زیرش نظر کرد و فرمود: «و این فرش هم از جمله مواردی بوده که به او تعلیم داد». بحار الانوار:
ج 11 ص 146.

.30 : الـروـم - [178]
.30 : روـم - [179]